ENİS BEHİÇ MALMÖ

Kâğıda zincirlenmiş dehşet

Var olmayan kitabın sarsıcı mirası

Her şey, MS 700'lü yıllarda yaşamış, "Deli Arap" lakaplı Yemenli şair ve gezgin Abdul Alhazred ile başlar. Alhazred, bilginin en tehlikeli türünün peşindeydi. Babil'in yıkıntıları arasında dolaştı, Mısır'daki Memphis'in yeraltı dehlizlerine indi ve Arabistan'ın kimsenin girmeye cesaret edemediği "Boş Çeyrek" (Rub' al Khali) çölünde on yıl boyunca tek başına yaşadı.

Edebiyat dünyasında, yalnızca içerikleriyle değil, etraflarındaki efsanelerle de ölümsüzleşen eserler pek azdır. Ancak bir cilt eser, bir bütün olarak korku geleneğini tanımlayan bir metin olarak hizmet etmiş, kütüphane kataloglarında ve okültistler arasında avlanan bir metin olmuştur, var olmamış olmasına rağmen. Fısıltılar ve söylentiler bu kitabın etrafındadır: Bir adamı elinde bulundurmasıyla bile deliye döndüreceği ve okumasının yok oluş olduğudur... Bu, Ölüler Kitabı'dır. Bu, bir sayfaya zincirlenmiş bir korkunun hikayesidir — insan hayal gücünün en karanlık ve en bol tezahürü.

Bunların hepsi, Howard Phillips Lovecraft'in, 20. yüzyılın başında Providence, R.I.'den, misantropik ve hiper-dikkatli bir mektup arkadaşının huzursuz zihninden çıktı. Lovecraft, insancıl merkezli evren görüşümüzü ciddi şekilde rahatsız edecek bir türü tanımladı ve buna ***"kozmik korku"*** adını verdi. Onun hikayelerinde korku, dolaptaki bir canavar ya da karanlıkta bir hayalet değildi. Gerçek korku, evrenin korkunç ölçeğiyle yüzleşmek ve büyük şemanın bir toz zerresinden başka bir şey olmadığımız gerçeğiyle karşılaşmaktır. Bu tesadüfi ve sıklıkla düşmanca evrenin sırları, tarihi ve yasalarına sahip olan kitap, Necronomicon adlı kurgusal bir büyü kitabıydı. Bu, Lovecraft'in soyut korkusunu fiziksel bir şeye dönüştüren, elinizde tutabileceğiniz bir lanet haline dönüştüren edebi bir ustalıktır.

Lovecraft ve "Sahte Gerçekçilik" Sanatı

Lovecraft'ın Necronomicon'unun neden bu kadar ***"gerçek"*** hissettirdiğinin arkasında, ***"sahte gerçekçilik"*** olarak tanımlanabilecek titiz bir yöntem vardı. Yazar, hikayelerinin korku unsurlarını gerçek hayattan alınmış insanları, yerleri ve tarihleri iç içe geçirerek ustaca bir şekilde ortaya koydu. Necronomicon'un sözde çevirmenlerinden biri olan Olaus Wormius, 17. yüzyılda yaşamış gerçek bir Danimarkalı hekim ve bilim insanıydı. Tanımladığı diğer çevirmenlerden biri olan Dr. John Dee ise, 16. yüzyılda yaşamış çok disiplinli bir bilim insanı ve Kraliçe Elizabeth I'in himayesine girmiş, simya çalışmaları yapmış, doğaüstü varlıklarla konuşmuş gerçek bir tarihsel figürdür.

Lovecraft'in hikayelerini Şam, Mısır veya Bizans gibi tanınabilir mekanlara yerleştirerek, okuyucunun gerçeklik algısını oyunlara tabi tuttu. Buna göre, Necronomicon tamamen kurgusal bir yaratım olmaktan çıkıp, ***"karanlık geçmişte bir yerlerde gizlenmiş olabilir mi?"*** diye kaşını kaldıran yarı-efsanevi bir şeye dönüştü. Yazar, açıklanamayan her şeyden, bilimsel aklın ötesinde yatan her şeyden duyulan derin korkusunu okuyucuya iletmeyi bu şekilde başardı.

İtina ile İnşa Edilmiş Romantik Bir Tarih

Lovecraft, 1927'de ***"Necronomicon'un Tarihi"*** adlı kısa bir metin yazarak kitabın orijinal mitini pekiştirdi. Bu metin, yaratılmış derin antik dönemin efsanesini temellendiren metindir.

Her şey, Yemenli bir şair ve kâşif olan Abdul Alhazred adıyla bilinen Milattan sonra 700'lerde yaşamış ***"Çılgın Arap"*** ile başladı. Alhazred, en tehlikeli türde bilgiye talip oldu. Babil kalıntılarında dolaştı, kimsenin cesaret edemeyeceği Arabistan'ın ***"Boş Çeyrekler"*** *(Rub' al Khali)* çölünde on yıl yalnız kaldı ve Mısır'daki Memphis'in yer altı geçitlerine indi. Efsane ayrıca, ***"sütunların annesi"*** Irem gibi kayıp şehirleri bulduğunu ve insanlardan önce dünyayı yöneten varlıkların sırlarını keşfettiğini de söyler.

Tüm bu deliliği topladığı anlatısına ***"Al Azif"*** adını verdi. Lovecraft, bu terimi böceklerin yaptığı gece sesi olarak yorumlanarak Araplar tarafından kullanılan bir kelime olarak tanımlar, demonların ***"fısıldaması"*** olasılığı ve yasaklanmış bilginin bir metaforu olarak. Bu kitap, Alhazred için kıyametin kendisiydi. Hikaye şöyle devam ediyor: Görünmez bir canavar, 738 AD'de Şam'daki pazar yerinde binlerce insanın gözleri önünde vahşice parçalamış.

"Her nesille "Al Azif***", yüzlerce yıl boyunca gizlice el değiştirdi. AD 950 yılında bir bilgin, Theodorus Philates, bu metni Arapçadan Yunancaya çevirdi ve Batı'da Necronomicon olarak bilinen çalışmayı ortaya koydu. Bu isim, Yunanca nekros** *(ölü)*, **nomos** *(yasa)* **ve eikon** *(görüntü/temsil)* **kelimelerinden türetilmiştir —** "Ölülerin Yasası Görüntüsü veya Ölüler Hakkında Yasalar". Ancak kitabın küfür dolu doğası Patrik Michael I'in dikkatini çekti ve tüm kopyaların ele geçirilip yakılmasını emretti.

Kitabın yasaklanması onu daha da arzu edilir hale getirdi. Olaus Wormius, 1228 baskısı için Latin çevirisini verdiği tarihtir. Bu Latin kopyası Orta Çağ'da en çok kopyalanan İncil